

СЎЗ МУЛКИНИНГ СУЛТОНИ

Б.Т.Даминов
ТошПТИ ректори,
Халқ депутатлари
Тошкент шаҳар кенгаши
депутати

«Туркий тилда ҳеч ким Навоийдек кўп ва хўп шеър айтмаган ҳамда назм гавхарларини сочмаган эди», - дея қарийб беш аср бурун эътироф этган эди ҳазрати Алишер Навоий ҳақида адабиётимизнинг буюк намоёндаси Абдурахмон Жомий. Дарҳақиқат, Навоий ҳазратларининг ҳар бир сатрининг сиёҳи хали котмагандек, гўё кечагина битилгандек ҳар бир сатрида олам маъно ҳикматлар мужассамлашган. Туркий халқларнинг ҳақиқий маънодаги адабиётига илдиз бўла олган буюк мутафаккир – ҳазрати Алишер Навоий асарлари бугунги куннинг таълим тизимида ҳам катта аҳамиятга эгадир.

Ҳар бир миллатнинг ўз она тили ўша миллатнинг илдизи ҳисобланади. Демак, она тилининг ривожини ҳам, албатта, миллатнинг, давлатнинг ва келажак авлоднинг ривожидир. Ана шундай она тилимизнинг ривожига ўз ҳиссасини қўшиб адабий оламнинг намоёндалари бўлган сўз мулкининг беназир ижодкорлари халқимиз ардоғидан тушмай келади. Доно халқимиз таъкидлаганидек, ҳақиқат битилган асар ҳеч қачон ўлмайдди. Негаки, башариятнинг тарихида ҳар замон ва маконда адолат ҳисси устувор ҳисобланади.

Ҳазрати Алишер Навоийнинг адабий меросида жамиятнинг муаммо ва ечимлари бадий тасвири кенг ёритилган. «Хамса» достонининг биринчи достони ҳисобланган «Ҳайрат ул-аброр» достонидаги 20 та мақолот мана шундай жамият ва башариятга ҳақиқий маънодаги ибрат бўла ола-

диган ҳикматларга йўғрилган. «Шоҳ одил бўлса, халқ бахтли бўлади», - деган қарашларга асос сифатида ҳазрати Навоийнинг «Хамса»сидаги биринчи достонининг 3-мақолотини мисол тариқасида келтира оламиз. Ушбу мақолот – «Салотин бобида», яъни «Султонлар ҳақида» деб номланган. Ҳазрати Алишер Навоий ушбу мақолотда адолат тушунчасига кенгроқ ёндашиб, ҳар бир одилликда, албатта, халқ манфаати кўзланишини ёритган. Ушбу мавзу мана беш аср ошди ҳамки ўзининг моҳиятини йўқотмаган. Одилликнинг асосини ишонч ташкил қилади. Адолат эса ишонч асосида қурилади. Ҳазрати Алишер Навоий бадий тасвирлари билан адолатнинг маҳиятини ушбу мақолот орқали ёритган бўлсалар, бугунги замоннинг ёшларига ҳақиқий ибрат мактаби бўла оладиган одоб ҳақида 7-мақолотида алоҳида тўхталиб ўтган.

Ҳазрати Алишер Навоийнинг ижодий меросида она тилимизнинг кенг имкониятлари ҳам исботлар асосида келтирилган. Она тилимизнинг бугунги мавқеи ўз ўрнида ҳазрати Алишер Навоий меҳнатининг мевасидир. Туркий тилларни ўз асарларида мустақил қўллаб, туркий тиллар оиласининг шаклланишига катта ҳисса қўшди. Шунга доир асарларидан: «Муҳокамат ул-луғатайн» («Икки тил муҳокамаси») номли асарини мисол тариқасида келтириш мумкин. Бунда ҳазрати Алишер Навоий – икки тил, яъни турк ва форс тилларининг имкониятларини келтириб ўтган. Ўз навбатида ушбу асар орқали тушуниш мумкинки, туркий тилларнинг имконияти ниҳоятда кенг.

Ҳазрати Алишер Навоийнинг ҳаёт йўли ҳам ибратга бой. Ҳазрати Алишер Навоий ҳақиқий маънодаги комилликка эришган шахс ва комил инсон тушунчасининг тимсолидир.

Замон қай даражада жадал суръатларда ривож топмасин, аввало, ҳар бир миллатнинг муносиб та-

рихи бўлади. Ана шу тарихда номи мангуликка битилган буюк намоёндалари ўсиб келаётган ёш авлоднинг ифтихоридир. Сўз мулкининг султони ҳазрати Алишер Навоий нафақат туркий адабиёт, балки, жаҳон адабиётига ўзининг салмоғи кенг бўлган ижодий мероси билан ўрин олган.

Навоий даҳоси туфайли инсоният тарихида дунёнинг турли жойларида яшаётган туркий халқлар яққалам қилинди, миллат маънавий мероси умумжаҳон ҳазинасидан мустақкам ўрин олди. Мустақил Ўзбекистонда Навоийни англаш давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Республикадаги энг йирик вилоятлардан бири ва унинг маркази, Ўзбекистон Давлат мукофоти, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси, Тил ва адабиёт институти, опера ва балет академик театри, Ўзбекистон Давлат кутубхонаси ва бошқа юзлаб маданий-маърифий муассасалари ҳазрати Алишер Навоий номи билан аталади. Юртимизда юртбошимиз томонидан ҳазрати Алишер Навоий номини абадийлаштириш бугунги кунда кенг миқёсда амалга оширилиб келинади.

Тошкентдаги «Ўзбекистон Миллий боғи»даги ҳазрати Алишер Навоий ҳайкали устига бино қилинган тоқ гирдида ҳазратнинг қуйидаги мисралари битилган:

«Олам аҳли, билингизким, иш эмас душманлиг,

Ёр ўлунг бир-бирингизгаки, эрур ёрлиг иш».

Дарҳақиқат, ҳазрати Алишер Навоийнинг ҳар бир мисраси башариятга ибрат мактаби бўла олади. Зеро, адолат – ҳақиқий бадий мерослардагина аср сарҳадларидан омон ўта олади. Ҳазрати Алишер Навоийнинг адабий-бадий мероси ана шундай аср сарҳадлари оша мисли сиёҳи қотиб улгурмаган битикдек қайноқ нафаси билан инсониятни эзгуликка чорловчи маёқ вазифасини ўтаб келмоқда.

ЖАМИЯТ – ИСЛОҲОТЛАР ТАШАББУСКОРИ

Маълумки, 2020 йил 24 январь куни Президентимиз Олий Мажлисга кейинги мурожаатномасини билдирди. Бу мурожаатда Президентимиз халқимизнинг ҳар соҳадаги ривожланишлари, ўзгаришлари, бартараф этилган камчиликлар, эришилган ютуқлар, хали бажарилмаган ишлар тўғрисида сўз юритдилар. Юзма-юз мулоқот клубининг суҳбати шу мавзуга бағишланди.

ВИЛОЯТИМИЗДАГИ БУНЁДКОРЛИК ИШЛАРИ

Юртимизда биргина мактабгача таълим йўналиши бўйича кўплаб ислохотлар ўтказилди. Жумладан, бизнинг вилоятда ҳам кўплаб боғчалар ишга туширилди. Олдингилари капитал ремонт қилинди. Институтларда бу йўналиш бўйича мутахассислар тайёрлаш учун ўринлар кўпайтирилди. Педагогика йўналишини оладиган бўлсак, бу йилдан 6 та йўналишдаги институтлар бакалавр ўқитиш йили 4 йилдан 3 йилга қисқартирилди: грантлар сони 2 баробарга кенгайтирилди; қизлар учун алоҳида грант ўринлар очилди.

Бизнинг вилоятимизда, яъни Жиззах Давлат педагогика институти ҳам яқинда янги таъмирдан чиқди ва барча кафедралар керакли технологиялар билан таъминланмоқда. Тиббиёт йўналиши бўйича вилоятларга алоҳида грант ўринлари очилди. Вилоятимиз кўп тармоқли шифохоналари янги инновацион технологиялар билан таъминланди. Касалхоналарда суғурта полисини ривожлантириш бўйича кенг ишлар амалга оширилди. Бундан ташқари касалхоналардаги навбатда туришлар электронлаштирилмоқда. Тиббиёт ўқув юртлиридаги магистр ва ординаторлар чет эл мамлакатлари билан фикр алмашиб, уларнинг янги технологияларини ўзлаштириши учун алоҳида квоталар жорий этилди. Ўзимизнинг институтимизда ҳам бакалавр йўналишида ўқийдиган талабалар 3-курсда бошқа чет эл мамлакатларида ўқишни давом эттиришлари учун имкониятлар очилди.

М.Муҳаммадова

ҲАР БИР ОИЛА – ТАДБИРКОР

Ҳа, бунга қўшимча сифатида ўзимизнинг институтимиздаги таъмир ишларини ҳам келтириш мумкин. Хусусан, олий таълимни ривожлантириш борасида амалга оширилаётган имкониятлар, квоталарнинг оширилиши, кўплаб янги олий ўқув юртлири ташкил қилиниши, хорижий университетларнинг филиаллари очилиши мамлакатимизда олий таълимга, сифатли кадрлар сонини оширишга қаратилган тадбирлар бунинг яққол далили.

Халқ дарди ва талабаларини тўлиқ тинглаб, ечим топиш мақсадида жойларда «Халқ қабулхоналари» ташкил этилиши халқимиз аҳолиси учун жуда катта қулайликлар олиб келмоқда. «Обод маҳалла» дастури доирасида чекка туманларда жуда катта ва кенг қўламли ободонлаштириш ишлари олиб борилмоқда.

«Хар бир оила тадбиркор» дастури доирасида тадбиркорларга кам фоизли кредитлар янада осонлаштирилган тартибда берилаётгани, иш ҳақиға солиқ юки 1.54 баробар камайтирилганлиги ва тадбиркорлар учун

яратилган бошқа имконият ва қулайликлар уларни янада шижоат билан меҳнат қилишга ва миллатимиз ривожига ўз ҳиссасини қўшишга ундамоқда.

Бону Эргашева

ШИФОКОРЛИК МАҚОМИ

Таълим соҳасида иқтидорли ёшлар учун кўпгина имкониятлар яратилди. Ўтган йиллар мобайнида 4та Президент мактаби, 3 та ижод мактаби ишга тушди; Педагогиканинг 6 та йўналиши учун таълим йилининг қисқартиб 3 йиллик этиб тайинланиши, тиббиёт йўналишида тиббиёт туризимининг жорий этилиши, Олий таълимда (грант) давлат грантини кўпайтириш ҳақида таъкидланган.

Тиббиётда суғурта тизимини ишга туширишни қайта қўриб чиқиш ҳам яхши янгилик бўлди, хусусий тиббиётни ривожлантириш, тиббиёт марказларига хорижий инвесторларни жалб қилиш, яна гематология, вирусология, иммунология соҳасидаги ишлар самарасини оширишдир.

Мажбурий тиббий суғуртага оид қонунларни жорий йилда Сирдарё вилоятида тажриба сифатида қўллаш бошланди.

Атроф муҳитни муҳофаза қилиш ва экологик ҳолатни яхшилашга эътиборни кучайтириш керак. Орол фожеаси оқибатларини юмшатиш ҳақида, ўрмонзорларни кенгайтириб Нукус, Урганч, Хива шаҳарлари атрофида «Яшил боғлар» барпо этиш ҳақида айтиб ўтдилар.

Мадина Режепова

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН – ЯНГИ САЙЛОВ

2019 йил 22 декабрда «Янги Ўзбекистон – янги сайлов» шиори остида сайлов бўлиб ўтди. Бунда сайловнинг халқаро стандартлар асосида ўтказилишини назорат қилиш учун бошқа давлатлар ва ташкилотлардан кузатувчилар иштирок этишди.

2019 йил - «Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш» йилида кўпгина ислохотлар ўтказилди. Ёш битирувчиларга тадбиркорлик учун 7%ли кредитлар ажратилди.

Хусусан, Олмалик шаҳрида оилавий хусусий мактабгача таълим муассасаси ишга туширилди.

Яна Олмалик шаҳрида бозорлар, йўллар қайта таъмирланди, янги уйлар, истироҳат боғлари қурилди, Россиянинг МИСИС институтининг филиали ташкил этилди. Бундан ташқари, 2019 йилда мутлақо янгича мазмун ва шаклдаги 4 та Президент мактаби, 3 та ижод мактаби иш бошлади.

Соғлиқни сақлаш соҳасида давлат муассасалари билан бир қаторда хусусий тиббиёт йўналиши ҳам жадал ривожланмоқда. Хусусан, Нодавлат – нотижорат тиббиёт институти «Акфамедлинне» ташкил топди.

Нилуфар Жуманазарова

РАҚОБАТ СИФАТНИ ОШИРАДИ

Иқтисодиётимиз охириги 2-3 йил ичида сезиларли даражада олдинга силжиди. Чет эллик инвесторлар томонидан киритилган инвестициялар 4,2 миллиард долларни ташкил этиб, 2018 йилга нисбатан 3,1 миллиардга ёки 3,7 баробарга ўсди. Илм-фанга келадиган бўлсак, олий таълим муассасалари ўзини-ўзи молиялаштириш тизимига ўтадиган бўлса, бундай муаммолар аста-секин йўқолиб боради. Чунки рақобат кучаяди.

Фурқат Аҳмаджонов

ТУРИЗМ ЮРТНИ ДУНЁГА ТАНИТАДИ

Президентимиз таъкидлаганларидек, йўл қурилиш, саноат, таълим соҳаси, бизнес корхоналар ва бошқа йўналишлар бўйича туманимизда катта ўзгаришлар олиб борилмоқда. Бундан ташқари, нафақада бўлган ва оилавий шароити оғирроқ бўлган, ногиронлиги бўлган шахсларга ёрдам кўрсатиш ўз вақтида амалга ошириладиганлигини кўришимиз мумкин.

Аҳолининг соғлом турмуш тарзини шакллантириш мақсадида биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш бўйича туман марказидаги шифохоналар ва тез тиббий ёрдам кўрсатиш учун техника воситалари кўпайтирилмоқда.

Оқсарой ёдгорлигини дунёга танитиш учун ва туризм соҳаларини ривожлантириш мақсадида жуда кўп ободонлаштириш ишлари олиб борилмоқда.

Шохруҳхон Ҳабибов

ЙИЛ НОМИДА МАЪНОСИ ЧУҚУР

Илм-фанны янада раванқ топтириш, ёшларни чуқур билимли юксак маънавият ва маданият эгаси этиб тарбиялаш, замонавий босқичга кўтариш мақсадида юртбошимиз 2020 йилни «Илм-маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили» деб номладилар.

Ёшлар Ўзбекистон Республикасида олий таълим муассасаларига квоталар сони камлиги туфайли хориж ўқув юртларида ўқишга мажбур бўлишар эди, лекин юртбошимиз Шавкат Мирзиёев 2018 йилдаги қарорларига асосан барча хориж юртларидан Ўзбекистон Республикасига имтиҳонлар асосида тўғридан-тўғри ўқишни кўчириш ва қайта тиклаш мумкинлиги айтиб ўтилди. Бу қарорга асосан барча ёшларни ўз юртларида ўқишлари учун кенг шарт-шароитлар яратилди.

Шулар жумласидан олий таълим муассасаларида квота миқдорининг кўпайганлиги кўрсаткич даражаси кўтарилганлиги, олий маълумот олмакчи, ўз устида ишлаб илмли бўлиш, юрагида ўти бор, жўшқин ёшларимизни таҳсил олиши учун ҳамма қулайликлар аста-секинлик билан барча шарт-шароитлар яратилиб келинмоқда. Олий таълим билан қамраб олиш даражаси 2020 йилда камида 25% га ва келгусида 50-60% га етказилиши олий таълим қамровини оширилиши тўлов контрактга боғлиқ бўлиб қолмаслиги, грантларни 2 баробар кўпайтириш шулар жумласидандир.

Мавлуда Воҳидова

ЙИЛ ДАВЛАТИ НОМИНИ ОЛДИК

Мамлакатимизнинг Экономист журналида 2019 йилнинг энг жадал амалга оширилган ислохотларни давлат сифатида «Йил давлати» деб эълон қилиниши юртбошимизнинг сайи ҳаракатлари туфайлидир. Мамлакатимизда олий ўқув юртларига киришни соддалаштириш ва айниқса кизларга алоҳида эътибор кўрсатилаётгани бизларга катта таъсир қилди. Юртбошимизнинг депутатларга қарата ҳар бир берган ваъдаларини амалга ошириш шартлиги, шу қаторда ўзларини ҳам сайловчидек ишончларини оқлашлари лозимлигини таъкидлар ўтиш керак.

Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, юртбошимизнинг 2020 йилни «Илм-маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили» деб ном берилгани ҳамда «Рақамли Ўзбекистон - 2030» дастури ишлаб чиқишни 2 ой муддатда яқунлаш лозимлигини айтиб ўтдилар. Ўқув юртларида талабаларнинг назарийдан кўра кўпроқ амалиётни татбиқ қилиши, биз талабаларга ўз мутахассислигимиз бўйича кўпроқ билимларни ўзлаштиришимизга ёрдам берди. Айниқса, мутахассисликка тегишли бўлмаган фанларнинг 2 баробар қисқариши ҳам ўз мутахассислигимизга оид билимларини янада кўпроқ ўзлаштиришимизга шароит яратади.

Покиза Ханзаева

ЭНГ КАТТА БОЙЛИК – АҚЛ, ЗАКОВАТ

Жонажон Ватанимиз Ўзбекистоннинг сўнгги йилларда барқ уриб ривожланаётганини ҳар бир ўзбек фарзанди завқ ва шавқ билан кузатмоқда. Айтиб ўтиш жоизки, бу жонкуяр ва адолатпарвар Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг ўта ташаббускорлиги ҳисобига амалга ошмоқда ва бунга жавобан халқимизнинг ҳам биргаликда ҳаракатлари ривожланиш даражасини янада юксалтирмоқда.

Президентимиз халқимизга қарата айтадиларки: «Халқимиз шуни яхши билиши керакки, олдимизда ва узоқ ва машаққатли йўл туради. Барчамиз жипслашиб, тинимсиз ўқиб ўргансак, ишимизни мукамал ва унумли бажарсак, замонавий билимларни эгаллаб, ўзимизни аямасдан олдинга интилсак, албатта, ҳаётимиз ва жамиятимиз ўзгаради». Бу сўзлардан маълумки, халқимиз турмуш тарзи, кўникмалари, дунёқарашини кенгайтириш мақсадида «Жамият – ислохотлар ташаббускори» деган гоё асос қилиб олинди. Демак, ягона мақсад сари халқимиз ва йўл кўрсатувчи юлдузимиз бўлган Президентимиз билан биргаликда ҳаракат қилсаккина буларнинг барчаси амалга ошади.

Мисол қилиб айтсак, жорий йилда «Эл юрт умиди» жамғармаси томонидан 700 дан зиёд олимлар, профессорлар, ўқитувчилар чет элга илмий изланиш ва малака ошириш учун юборилади. Шарқ алломалари айтганидек: «Энг катта бойлик – бу ақл-заковат ва илм, энг катта мерос – бу яхшилик тарбия, энг катта қашшоқлик – бу билимсизликдир». Бунга амал қилайлик, дўстлар.

Моҳинур Абдуллаева

РЕКТОР ВА ЁШЛАР

Мамлакатимизда ёшларга бўлган эътибор, ўсиб келаётган баркамол авлодга бўлган ғамхўрлик давлат сиёсати даражасига кўтарилгани билан ҳам жуда аҳамиятлидир. Ёшларга қаратилган эътибор, уларни қўллаб-қувватлаш даражаси кун сайин ортиб бораётгани ўғил-қизлар учун кўплаб имкониятлар эшигини очиб бермоқда. Зеро, ёшлар Ватан келажаги, эртанги куннинг бунёдкорларидандир.

2020 йил 29 январь куни Тошкент Педиатрия тиббиёт институтида Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев жаноблари раҳбарлигида 2019 йил 27 декабрь куни мамлакат ёшлари билан учрашувда ёшларга оид давлат сиёсатини янги босқичга олиб чиқишга қаратилган топшириқлар ижросини таъминлаш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 24 январдаги Олий Мажлисга Мурожаатномаси мазмун-моҳияти билан ёшларни кенг миқёсида таништириш мақсадида «Янги Ўзбекистонни, албатта, ёшлар билан бирга курамиз!» шиори асосида ташкиллаштирилган - «Ректор ва ёшлар» учрашуви бўлиб ўтди. Ушбу учрашувда таниқли дав-

лат ва жамоат ташкилотлари вакиллари, фан арбоблари, шоир ва ёзувчилар ҳамда Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи вакиллари иштирок этдилар. Тадбирни қизгин суҳбатлари билан бошлаб берган Ўзбекистон Қаҳрамони – профессор Холидjon Комилов ва «Фидокорона хизматлари учун» ордени кавалери – Эркин Турсунов талаба ёшларга Ўзбекистон Республикаси Президентини Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномасининг моҳияти ҳақида суҳбат олиб бордилар.

Айниқса, талаба ёшларга бугунги эътибор ҳақидаги мулоҳазалари билан Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, «Шухрат» медали соҳибаси, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси Кавсар опа Турдиева учрашув жараёнини қизгин фикрлари билан бойитдилар, яъни юртбошимизнинг ташаббуслари билан мамлакатимизда ёшларга оид давлат сиёсати янада юқори босқичга кўтарилганлиги, ёшларнинг ўз иқтидори ва салоҳиятларини юзага чиқаришлари учун имкониятлар яратиб берилаётганлиги, ёшлар ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватланаётганлигини таъкидладилар.

Ушбу учрашув мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотларда ёшларнинг фаол иштирокини таъминлаш, юксак маънавиятли, мустақил ва эркин фикрлайдиган, замонавий илм-фан ютуқларини пухта ўзлаштирган, ҳар томонлама соғлом ва баркамол авлодни вояга етказишга қаратилгани билан аҳамиятлидир. Айниқса, дўстона ўтган учрашувга йиғилган талаба ёшлар ўзларининг фикр-мулоҳазалари, ютуқлари ва келажакдаги режалари ҳақида фикр алмашишди. Ўз навбатида учрашувга таклиф этилган меҳмонлар ҳам ўзларининг талабалик йилларини хотирлашди, ўтмиш ва бугунни солиштириб, талаба ёшларимизга йўл-йўриқ ва тавсияларини ҳамда бугунги таълим тизимининг жадал ривожига ўз ҳиссасини қўшишлари лозимлиги ҳақида мулоҳаза юритишди.

Бўлиб ўтган тадбиримизнинг ноодатий ташкил этилганидан кўзланган асосий мақсад ҳам ёшлар билан янада яқин бўлиш, уларни қийнаётган муаммоларига ечим топишдир. Жамиятимизда ўзгача ёндашувга эга, салоҳияти баланд ва янгиликларни қийнаётган ёшлар керак.

Ҳар бир давлатнинг келажаги уларнинг умидли ёшларидир. Келажакка муносиб ёшлар тушунчаси ҳам шу сўз билан ҳамоҳангдир. Доно халқимизнинг йиллар чиғиригидан ўтиб келаётган пурмаъно ҳикматларида: «Билаги зўр бирни йиқар, билими зўр – мингни» дея таъкидланиши ҳам бежиз эмас. Дарҳақиқат, бугуннинг ёшлари эгаллаган билимлари билан ҳақиқий маънодаги буюк келажакни куради!

*Х. Абидов
ТошПТИ Матбуот котиби*

ИЛМ-МАЪРИФАТГА ЭЪТИБОР

Асрларнинг сарҳадларидан сайқалланиб келаётган доно халқимизнинг мазмунга бой ҳикматларида олам-олам маъно мужассамлашган: «Билаги зўр бирни йиқар, билими зўр – мингни». Дарҳақиқат, замонавий таълим системасида ҳам қандай соҳа бўлишидан қатъи назар билим салоҳияти юқори бўлган кадрларга талаб ортиб бормоқда. Ҳар бир ўрта ва олий таълим билим юртида амалий тажриба ҳамда кўникмаларни етарлича эгаллаган талабаларни тарбиялаш ва замонавий инновацион таълим тизимини омалаштириш чора-тадбирлари кенг қўламли тарзда амалга оширилиб келиниши ҳам бунинг яққол далилидир. Негаки, Ватан келажигига фақатгина муносиб ёшлар ўзларини дахлдор ҳис қила олади.

Мухтарам юртбошимиз Шавкат Мирзиёев бошчиликларидан юртимизда таълим тизимидаги бир қатор ислохотлар ўзининг тасдиғини топди. Жойларда турли фанларга ихтисослашган ҳамда ижод мактабларининг ташкил қилиниши, ихтисослашган, олий таълим тасарруфидаги академик лицейлардаги таълим тизимини қайта кўриб чиқиш каби олий таълимгача бўлган таълим тизимидаги очиқ-ошкораликни таъминлаш ишлари кенг миқёсда амалга оширилди. Бундан кўзланган ягона мақсад – олий таълимдаги таълим тизимини шаффофлаштиришдир. Негаки, ўз билимига таянган абитуриент турли қинғир йўл билан имтиҳондан ўтиш йўларини эмас, балки олий таълимгача бўлган тизимдаги ўз билимига таянган ҳолда бакалаврликка ҳаракат қилади. Мана шу каби муаммоларнинг кескин камайганини айнан 2019 йилги олий таълимга кириш имтиҳонларида

кузатилганлиги диққатга сазовордир. Демак, юртимиздаги таълим соҳасида олиб борилган ислохотлар ўзининг натижасини кўрсатмоқда.

Олий таълимга кириш ўринларидаги ажратилган жойларнинг ҳам айнан мана шу ўқув йилида 20 фоизга ошганини кўришимиз мумкин. Янги 2020-2021-ўқув йилида эса бу кўрсаткич 50 фоизга ошириш кўзда тутилмоқда. Шу хусусида жойларда янги олий таълим муассасалари ва филиалларини ташкил қилиш ишлари бошлаб юборилди. Маълумки, жорий ўқув йилида бир қанча масъулияти чекланган ва кредит-модуль тизимидаги олий таълим муассасаларида 2019-2020-ўқув йили учун қабул бўлиб ўтди. Юртимизда мавжуд бўлган олий таълим тизимини кенг қўламли тарзда кредит-модуль тизимига ўтказиш лойиҳалаштириляпти. Бу кўрсаткич қарийб 80 фоизга оширилиши кўзда тутилган. Бу каби таълим соҳасидаги ислохотларни амалга оширилишидан ягона мақсад – келажакка муносиб замон билан ҳамнафас кадрларни тайёрлашдир.

Жамиятимизда ва таълим соҳасида катта из қолдирган машҳур ўзбек маърифатпарвари, миллий уйғониш даври ўзбек адабиётининг вакили ҳамда жамоат арбоби Абдулла Авлонийнинг ўлмас сатрлари ҳар бир ўсиб келаётган ёш авлодга қарата айтилган ҳикмат вазифасини ўтайди: «Тарбия – бизлар учун ё ҳаёт, ё мамот, ё нажот, ё ҳалокат, ё саодат, ё фалокат масаласидир». Дарҳақиқат, ёшларимиз онгида бўшлиққа жой қолдирсак, албатта, ўша бўшлиқни ёвуз мақсадли шахслар ўз ғоялари билан тўлдиради. Демак, ҳеч биримизнинг Ватан келажигига бефарқ бўлишга ҳаққимиз йўқ.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев жанобларининг 2020 йилги Олий Мажлисга мурожаатномасида 2020 йил – «Илм, маърифат ва рақамли иқтисодий ривожлантириш йили» деб эълон қилишлари ҳам юртимизда илм-маърифатга бўлган эътиборнинг юқори чўккида эканлигининг яққол далилидир. Юртбошимиз бу борда устозларимиз меҳнатини алоҳида ҳурмат ва эҳтиром билан эътироф этдилар.

Соғлиқни сақлаш соҳасида ҳам бир қатор ислохотлар амалга ошириляпти. Жумладан, Қорақалпоғистон Республикасида Тошкент Педиатрия тиббиёт институтининг филиали ташкил этилиб, янги 2020-2021-ўқув йилидан бошлаб қабул очилиши лойиҳалаштирилмоқда. Бу эса тиббиёт соҳасига қизиқувчи ёшларимизга яна бир имкон йўлининг кенг очилишидир.

Шў ўринда айтиб ўтмоқчиманки, илм-маърифатли шахс ҳеч қачон ва ҳеч кимга қарам бўлмайди, Ватан келажиги учун ўзини дахлдор ҳис қилиб яшайди. Қай соҳада бўлмасин, қай таълим турида бўлмасин барча амалга ошириляётган янги ислохотлар негизида, аввало, инсон ва унинг манфаатлари туради. Зеро, илм-маърифатнинг юқори қўламда бўлиши жамиятимизда ёшларимизнинг шахс сифатида шаклланишларига кенг йўл очиб беради. Ватанга шижоатли, куч-ғайратга тўла, билим салоҳияти юқори ва ҳар томонлама етук бўлган ёш авлод вакиллари керак. Негаки, Ўзбекистон келажиги – унинг ёшлари қўлидадир.

Ш.Абзалова

Илмий тадқиқот инновациялар ва илмий – педагогларни тайёрлаш бўлими бошлиғи

АДАБИЁТИМИЗ ЖАВОҲИРЛАРИ

Ҳар бир миллатнинг буюк мутафаккир ва шоирлари, миллат шаъни учун жон фидо этган қаҳрамонлари доимо ўз халқининг ардоғида яшаб келади. Мана шундай умри боқий мутафаккирларимизнинг таваллудини оммавий тарзда нишонлаш, ўсиб келаётган ёш авлоднинг қалбида меҳр-муҳаббат ҳиссини ошириб бориш каби мақсадларни кўзлаган ҳолда бугун юртимизда кенг кўламли чора-тадбирлар олиб борилмоқда.

Ҳазал мулкининг султони бўлган ҳазрати Алишер Навоий таваллудининг 579 йиллигини кенг тарзда нишонлаш бўйича турли таълим муассасаларида адабий-бадиий кечалар ташкил қилинмоқда. Жумладан, куникеча Тошкент Педиатрия тиббиёт институтида ҳам ҳазрати Алишер Навоий таваллуд айёмига бағишланган адабий кеча бўлиб ўтди. Ушбу кеча давлатимизнинг миллий мадҳияси билан бошланди. Ўзбек тили ва адабиёти, рус ва лотин тиллари кафедраси мудирлари, филология фанлари номзоди, доцент Кавсар опа Турдиева Алишер Навоий ва Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳақидаги эътирофлари билан кечани очиб бердилар: «Заҳириддин Муҳаммад Бобур қалбан соғинчга душвор шоирқалб эди. Она Ватан соғинчи буюк шоҳнинг қалбига ором бермагани унинг ҳар бир байтида уфуриб турибди.

«Толе йўқи жонимга балолиг бўлди,

Ҳар ишники айладим, хатолиг бўлди.

Ўз юртни қўйиб, Ҳинд сори юзландим,

Ё Раб, нетай, не юзқаролиғ бўлди?...» – дея Она Ватан олдида шоҳ ўзини «юзқаролиғ»да айбламоқда. Негаки, шоҳлик ҳам қалбан гадо бўлиш олдида соғинчни енга олмайди!... Дарҳақиқат, шоирамиз таъкидлаганларидек, адабиётимиз жавоҳирлари – бу буюк икки шахс мисоли туркий тилнинг дарғаларидир.

Бугун адабиётимизнинг олтин саҳифасида ҳазрати Алишер Навоий ҳамда Заҳириддин Муҳаммад Бобур каби буюк бобокалонларимиз номлари тилга олинади. Чунки бу мутафаккирларимиз она тилимизнинг шаклланиши ва ривожига беш аср бурун ўз ҳиссаларини қўшган бўлсалар, уларнинг ўлмас адабий мероси асрларни мисли қаритиб келмоқда.

Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 537 йиллиги кенг қамровли тарзда юртимиздаги барча таълим муассасаларида нишонланмоқда. Жорий йилнинг 14 февраль куни бўлиб ўтган кечада Даволаш иши факультети 101-гуруҳи талабалари ўзларининг чиқишлари билан тадбир қатнашчиларини хушнуд эттилар. Айниқса, «Яхшидан боғ қолади» номли саҳна кўриниши барчага манзур бўлди. ТошПТИ 2-Педиатрия иши, 4-босқич талабаси Жуманазаров Бобурнинг қўшиқлари ҳамда 2-Педиатрия иши 106-гуруҳ талабаси Қўчқорова Зарнигорнинг бетакрор ва нафис рақси тадбирга ўзгача руҳ бағишлади. Барча иштирокчилар талабаларнинг турли саҳна кўриниши ва чиқишларидан мамнун бўлишди.

Айниқса, Даволаш иши факультети 101-гуруҳ талабалари томонидан ҳазрати Алишер Навоий туғилишига бағишланган «Чақалоққа азон айтиш» саҳнаси барча тадбир қатнашчиларига бирдек манзур бўлди. Саҳна узра гўдак йиғиси ва азон овози... Сокинликка бир лаҳза чўмган кенг саҳна гўё бир нафасда жунбушга келди... Саҳнада гўё беш асрки қалам билан дунёни забт этиб келаётган буюк мутафаккиримиз гўдак киёфасида эди...

Кейинги саҳна кўриниши «Навоий ва Гули» номли диалогга бағишланди. Ҳар қалбда гуллаётган муҳаббатга тўла бу саҳна кўриниши ҳазрати Алишер Навоий шахсиятини яна бир бор очиб бергандек эди.

Замон ва макон танламайдиган, нафақат туркий адабиётимиз, балки, жаҳон адабиётида ҳам ўзининг мисли олтин тахтига эга бўлган, бир сўз билан айтганда, она тилимизнинг асосчилардан бири ҳазрати Алишер Навоий ва Заҳириддин Муҳаммад Бобур адабий мерослари ва шахсияти ҳақиқий маънодаги миллатимизнинг бойлигидир. Зеро, халқ ана шундай тарихи билан келажига тик боқа олади.

М.Ҳамроқулова

Ўзбек тили ва адабиёти, рус ва лотин тиллари кафедраси катта ўқитувчиси

БАРЧА ҚУЛАЙЛИКЛАР МАВЖУД

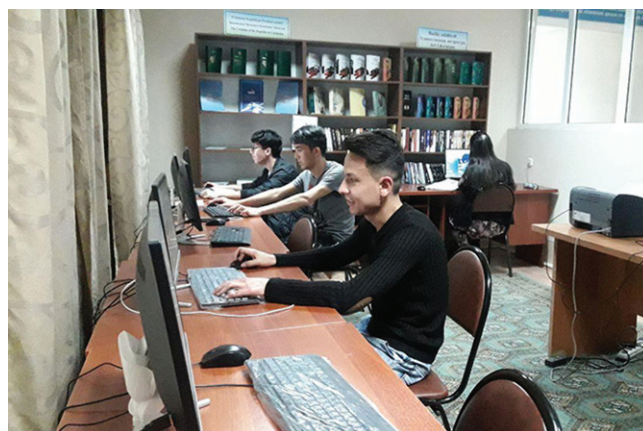
“Бизнинг қудратимизга гумонда бўлсалар, бизнинг барпо қилган иморатларимизга боқсин”, - дея эътироф этган эдилар буюк саркарда Амир Темур. Дарҳақиқат, аввало, биноларимиздаги кўркамлик – буюк тарихимизнинг қудратига мисол бўла олади.

Бугунги ривожланаётган техника асрида сифатли таълим тизимини кенг оммалаштириш долзарб масалалардан бирига айланган бўлса, таълим масканларида талабаларга етарлича шарт-шароитлар яратиб бериш ва талабалардаги мавжуд муаммо ҳисобланган ётоқ-жой масалаларини кенг қўллади тарзда қамраб олиш каби масалалар тўлақонли даражада ўрганиб чиқилмоқда. Олий таълим муассасаларидаги сифатли таълим билан биргаликда барча талабаларга жавоб бера оладиган, сифатли шарт-шароитларга эга бўлган иншоотларни барпо қилиш чора-тадбирлари ҳам амалда кўриб чиқилди. Мисол тариқасида Тошкент Педиатрия тиббиёт институтининг 1-Талабалар турар жойидаги барча қулайликка эга бўлган хоналар ва озодликка эга бўлган барча шароитларни кўришимиз мумкин.

Умумий бинодаги яшаш учун мўлжалланган хоналар сони 52 тани ташкил қилади. 1-Талабалар турар жойида истиқомат қилувчи талабалар сони 150 нафарни ташкил қилади. Жумладан, 150 нафар 1-Талабалар турар жойида истиқомат қилувчи талабаларнинг 78 нафари ўғил болаларни ҳамда 72 нафари қиз болаларни ташкил қилади.

1-Талабалар турар жойида барча турдаги байрам тадбирлари ташкил қилиниб борилади. Ташкил қилинаётган барча тадбирларда талабалар иштирок этиб, ўзларининг тенгдошлари ўртасида иқтидорларини кўрсатишлари учун бир имкон вазифасини ўтамоқда. Бундан кўзланган асосий мақсад – талаба ёшларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил қилишдир. Негаки, ёшлар онггидаги бўшлиққа бугун сиз-у биз малҳам топа олмасак, эртанги кунда, албатта, ёвуз ниятги бошқа кучлар ўз таъсирини ўтказиши мумкин. Ҳар бир ўсиб келаётган ёш авлод – эртаимизнинг умидидир.

1-Талабалар турар жойидаги яна бир қулайлик сифатида талабаларнинг оммавий ахборот тизимидан тўлақонли фойдаланишларини кўзлаган ҳолда кунлик матбуот тизими жорий қилинган. Бугунги

жадал қадам олаётган техника асридан бир сониялик ортда қолиш – бир асрга айланиши мумкин. Давлат ва жамият ривожини, аввало, ёшларнинг салоҳияти билан ўлчанади.

1-Талабалар турар жойида истиқомат қилаётган талабаларимиз билан очиқ мулоқот олиб борганимизда уларнинг яшаш шароитларидан мамнун эканликларининг гувоҳи бўлдик.

“Барча шарт-шароит етарлича яратилган. Маданий дам олиш хоналаридаги кўркамлик – биз талабаларга эртанги дарс ва кун учун яна бир бор туртки бўлади. Қачонки шароит етарли бўлса, тоғувлик бўлади”, - дейди 1-Педиатрия факультети 512-гуруҳ талабаси Қаршиев Искандар.

Тиббиёт педагогика факультети 203-гуруҳ талабаси Абдуллаева Муаттар: “Биз талабалар 1-Талабалар турар жойидаги барча қулайликлардан мамнунмиз. Нафақат озодлик тарафидан, балки, тарбиявий жиҳатидан ҳам ётоқ-жой тарбиячиларимиздан миннатдоримиз. Ўз онамиздек бўлиб қолган – Мурувват опа Акбарова ҳам”, - дейди.

Талабалар кўзидаги илмга ташналик ва аҳилликни кўриб, ҳақиқатан ҳам Ўзбекистон – келажак буюк давлат, дегинг келади. Зеро, бизнинг барпо қилган иморатларимиз, яъни келажак авлод учун қолдираётган маъданий меросисиз асрлардан бардавом ўта олган. Негаки, ёшларимиз бунданда юксак иморатларни барпо қилишга қодир ёшлардир.

О. Жумаев

*Аллергология, клиник иммунология,
микробиология кафедраси ассистенти ва
1-ТТЖ тарбиячи-педагоги*

ИНСОНИЙЛИК

Университет қошидаги лицейнинг 2-курс ўқувчилари иктисодиёти фани ўқитувчисини кутишаётган эди. Синф ўқувчиларнинг шовқин-суронидан ларзага келаркан, эшикдан қаттиққўл устознинг қораси кўринди.

У болаларга совуқ нигоҳларини кадаб, қўлидаги бўр билан доскага катта қилиб 1 рақамини ёзди.

- Қаранглар! - деди у. - Бу инсонийлик. Инсонийлик ҳаёт бизга бериши мумкин бўлган энг қимматбахона нарса. Кейин 1 нинг ёнига 0 рақамини ёзди:

- Бу муваффақият. Инсонийлик муваффақият билан бирга бўлса, 1 ни 10 га айлантиради, - деди устоз ва доскадаги рақам ёнига яна бир 0 қўшди.

-Бу эса, тажриба. 10 бўлсангиз 100 га айланасиз. Нолларни истаганингизча қўшинг: малака, қобилият, интизом, севги ва хоказо. Қўшилиб бораётган ҳар бир нол инсонийликни 10 баробар кучли қилади.

Кейин қўлига латтани олиб, қатор бошида турган 1 ни ўчириб ташлади. Доскада бир талай 0 лар қолди.

Устоз сукунатга мазмун берди:

- Инсонийлик бўлмаса, бошқаси бекор!

НАВОИЙ БОБО

*Маънодан хазина тузган буюк зот,
Элим деб яшаган қалби куюк зот.
Сиз- назм аҳлига мангу суюк зот,
Бизни қўллаб туринг, Навоий бобо.*

*Қолдирдингиз юзлаб бинони ҳайр,
Бизга ҳабар берди бундан Хондамир.
Сиз каби сахийни билмас бу дайр,
Бизни дуо қилинг, Навоий бобо.*

*Сиздан ўрганамиз устоз ҳурматин,
Сиздан ўрганамиз шогирд иззатин.
Сиздан ўрганамиз инсон тоқатин,
Бизни қўллаб туринг, Навоий бобо.*

*Сиз- туркий назмининг ўчмас машғали,
Назмнинг тоабод ўтли, нашғали.
Сўз-ла бунёд бўлган сабр ҳайкали,
Бизни қўллаб туринг, Навоий бобо.*

Муниса Каримова

**Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги
ТОШКЕНТ ПЕДИАТРИЯ ТИББИЁТ ИНСТИТУТИ**

**Профессор-ўқитувчилар таркиби бўйича қуйидаги кафедралар лавозимларига
ТАНЛОВ эълон қилади:**

КАФЕДРА МУДИРЛАРИ: Анестезиология ва реаниматология, болалар анестезиологияси ва реаниматологияси; Анатомия, патологик анатомия.

ДОЦЕНТЛАР: Клиник фармакология; Асаб касалликлари ва болалар асаб касалликлари.

КАТТА ЎҚИТУВЧИЛАР: Гистология;

ЎҚИТУВЧИЛАР: Ўзбек тили ва адабиёти.

АССИСТЕНТЛАР: Болалар касалликлари пропедевтикаси; Асаб касалликлари ва болалар асаб касалликлари; Патологик анатомия; Психиатрия, наркология ва болалар психиатрияси, тиббий психология, психотерапия.

Танлов муддати –эълон чиққан кундан 1 ой

Манзилгоҳ- Боғишамол кўчаси 223, Тош ПТИ. Автобуслар: 115,19

ТошПТИ бекати. 2020.17.02.

 <p>ТОШКЕНТ ПЕДИАТРИЯ ТИББИЁТ ИНСТИТУТИ МЕХНАТ ЖАМОАСИ НАШРИ ОРГАН ТРУДОВОГО КОЛЛЕКТИВА ТАШКЕНТСКОГО ПЕДИАТРИЧЕСКОГО МЕДИЦИНСКОГО ИНСТИТУТА</p>	<p>Тахрир кенгаши: Д.А. Асадов, А.В. Алимов, Х.Ф. Ҳайдаров, М. Аҳмедова, А.И. Искандаров, К. Ҳайтов, Т.С. Аъзамхўжаев, Д.Т. Ашурова А. Валиев, А.А. Қудайбеганов, С.С. Гулямов, Г. Усманова Нашр учун масъул: Р. Ғўҷичиева</p>	<p>Бош муҳаррир: Б.Т. ДАМИНОВ Тахрир хайъати: (<i>шичи гуруҳ</i>) Э.О. Турсунов, К.Ш. Турдиева (Бош муҳаррир ўринбосари), А.М. Маннонов, Д.А. Аҳмедова, С.А. Бегмонов, А. Носиров, З. Каримова, А. Худайбердиев</p>	<p>Газета Тошкент шаҳар матбуот ва ахборот бошқармасида 29.12.2006 йил 02-0010-сон билан рўйхатга олинган.</p> <p>Манзил: 700140, Тошкент-140, Боғишамол кўчаси, 223</p> <p>Cho'iron nomidagi NMIU техник ва дастурий воситалари базасида чоп этилди. Манзил: Тошкент, 100129, Навоий кўчаси, 30. -бунюртма. Адади 100 нусха.</p> <p>Газета институт ҳисобидан нашр этилади ва бепул тарқтилади.</p>
---	--	---	--